

CBS komt met nieuwe armoedegrens: transparante cijfers of een rookgordijn?

05-11-2024

Het CBS presenteerde in oktober samen met het SCP en Nibud een vernieuwde manier om armoede in Nederland te meten. Voor het eerst worden werkelijke uitgaven voor wonen en energie meegenomen in plaats van gemiddelden en wordt gekeken naar de financiële buffer van huishoudens. Hoewel deze aanpak de realiteit nauwkeuriger lijkt te weerspiegelen, roept de nieuwe armoedegrens kritische vragen op. Leidt deze nieuwe definitie werkelijk tot meer inzicht, of versluiert ze juist de omvang van de problematiek? Wij nemen het kritisch met u door.

Hoe werkt de nieuwe armoedegrens

In de nieuwe methode van het CBS telt niet alleen het inkomen van een huishouden mee, maar ook of er een buffer aanwezig is om noodzakelijke uitgaven te dekken. Huishoudens met een buffer boven een bepaald niveau (zoals €18.145 voor een alleenstaande of €30.405 voor een gezin met twee kinderen) worden niet als arm beschouwd, zelfs als hun inkomen onder de nieuwe armoedegrens ligt. Deze maatstaf lijkt realistisch: een buffer kan tenslotte tijdelijke schommelingen opvangen. Maar in de praktijk betekent het ook dat mensen met lage inkomens, die maar net kunnen rondkomen, mogelijk buiten de statistieken van armoede vallen als ze slechts een bescheiden spaargeld hebben.

Blijft de armoedegrens bij de werkelijkheid?

De veranderingen in de rekenmethode zijn bedoeld om een nauwkeuriger beeld te schetsen van mensen in financiële nood. Maar er zijn ook nadelen te benoemen. Nederland heeft nog steeds te maken met hoge inflatie en stijgende kosten, vooral op het gebied van levensonderhoud, energie en zorg. Deze prijsstijgingen drukken zwaar op huishoudens met een laag of modaal inkomen. Hoewel het CBS en SCP verklaren dat de nieuwe grens nodig was voor duidelijkheid, zorgt deze herdefinitie er mogelijk voor dat

de werkelijke omvang van armoede wordt onderschat.

De cijfers van 2023, waarin 540.000 mensen als arm worden beschouwd, vormen slechts 3,1% van de bevolking. Dit is beduidend lager dan eerdere cijfers en lijkt een signaal dat de armoede is afgenomen. Maar klopt dit werkelijk, of wordt een deel van de pijn verdoezeld door de nieuwe rekenwijze?

Bezuinigingsmaatregel in vermomming?

Een belangrijk gevolg van de nieuwe meetmethode is dat minder mensen wellicht toegang krijgen tot schuldhulp, toeslagen of andere vormen van (lage) inkomensondersteuning. Door een grotere nadruk te leggen op de vermogensbuffer, zullen sommige huishoudens, die nog maar net het hoofd boven water houden, niet langer als 'arm' worden beschouwd. Dat kan mogelijk leiden tot bezuinigingen op schuldhulpverlening en andere sociale voorzieningen, simpelweg omdat de cijfers lager uitvallen. Maar de daadwerkelijke nood blijft, vooral voor mensen zonder perspectief op inkomensgroei of wie de financiële veerkracht missen om door te sparen.

Het idee dat armoede simpelweg te meten valt, doet geen recht aan de complexiteit van het probleem. Armoede gaat immers verder dan een tekort aan inkomen alleen; het raakt gezondheid, persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke betrokkenheid. Veel mensen in de '*net niet-arm*' categorie hebben onvoldoende financiële ruimte om onverwachte uitgaven, zoals een kapotte wasmachine of hogere energierekening, op te vangen zonder diep in hun buffer te snijden. Voor hen blijft de situatie onzeker, zelfs als ze statistisch niet langer als arm worden gerekend.

Wat betekent dit voor ondernemers en schuldeisers?

Ondernemers en schuldeisers kunnen deze nieuwe veranderingen in de praktijk gaan merken. Minder huishoudens in de statistieken van armoede betekent mogelijk minder toegang tot schuldhulp en hulpverlening. Dit kan voor bedrijven leiden tot een groeiende groep klanten met aanhoudende betaalproblemen. Bij Willems Gerechtsdeurwaarders & Incasso zien we al vaker dat oplopende kosten en de beperkte mogelijkheden om lonen te verhogen, zoals recentelijk ook in rapporten van het Nibud naar voren

kwam, bij jongvolwassenen en werkende gezinnen extra problemen veroorzaken???

In veel gevallen kan een heldere, persoonlijke aanpak helpen om deze schulden terug te dringen en een oplossing te vinden die ook voor de ondernemer of schuldeiser haalbaar is. Maar door het hogere aantal huishoudens dat nu statistisch gezien buiten de armoedegrens valt, kan het schuldhulpaanbod in sommige gemeenten verder onder druk komen te staan, wat leidt tot extra stress en problematische betaalachterstanden. Als bedrijf is het nu meer dan ooit belangrijk om een scherp incassobeleid te voeren en snel actie te ondernemen bij betalingsproblemen.

Blijft armoede écht dalen?

De nieuwe definitie van de armoedegrens maakt de cijfers misschien duidelijker voor het CBS, maar geeft het ook een eerlijk beeld van de huidige situatie? Het risico is groot dat werkelijke armoede en betalingsonzekerheden onderschat worden, terwijl steeds meer Nederlanders dagelijks worstelen om de rekeningen te betalen. Dit vraagt om een kritische blik en betrokkenheid, vooral vanuit organisaties die in direct contact staan met klanten in betalingsproblemen.

Bij Willems Gerechtsdeurwaarders & Incasso houden we deze ontwikkelingen scherp in de gaten. Heeft u klanten die hun betalingen niet op tijd voldoen en wilt u zeker weten dat de juiste stappen gezet worden? Wij staan voor u klaar met advies en ondersteuning. Neem gerust contact met ons op en ontdek hoe we u kunnen helpen om betaalrisico's te beperken en uw klanten op een menselijke manier te benaderen.

